

30. juni 2021

Version 1.0

Den Demokratiske Klima- og Naturlov

Formål

En lov, der pålægger statsministeren at indfri en række mål for klima, natur og miljø; der giver miljøministeren pligt til at udforme og implementere en strategi til indfrielse af disse mål; der fører til oprettelsen af et borgerting, der i samarbejde med miljøministeren udformer denne strategi; der pålægger Klimarådet en række pligter vedrørende målene og strategien; og som kan indfri andre formål.

Kapitel 1.

Statsministerens pligter: mål relateret til den nødsituation, som klima, natur og miljø befinder sig i.

§ 1. Statsministeren skal-

Stk. 2. erklære, at klima, natur og miljø befinder sig i en nødsituation; og

Stk. 3. indfri målene i § 2 ("målene") til håndtering af denne nødsituation.

§ 2. Målene for håndtering af den nødsituation, som klima, natur og miljø befinder sig i, er at sikre, at Danmark-

Stk. 2. reducerer sine menneskeskabte drivhusgasudledninger ("udledninger") med en hastighed, som er i tråd med at begrænse den globale gennemsnitlige temperaturstigning til 1,5 grader celsius sammenlignet med det forindustrielle niveau i overensstemmelse med UNFCCC og Parisaftalens bestemmelser under hensyntagen til-

- 1) Danmarks drivhusgasaftryk, og
- 2) Danmarks og andre landes fælles, men differentierede ansvar og respektive kapaciteter i lyset af nationale forhold;

Stk. 3. genopretter og genskaber habitater med stor biodiversitet, naturlige økosystemer og af mennesker ændrede økosystemer og jorden i disse;

Stk. 4. udvider naturlige økosystemer, når det er muligt, og forbedrer agroøkosystemer med henblik på at beskytte deres kapacitet som kulstofdræn og deres modstandsdygtighed over for global opvarmning;

Stk. 5. aktivt bevarer biodiversitet og beskytter økosystemtjenester; og reducerer sin samlede menneskeskabte påvirkning af jordens og biodiversitetens mangfoldighed, overflod og sundhedstilstand.

§ 3. I bestræbelserne på at indfri målene skal statsministeren rådføre sig med–

Stk. 2. Klimarådet;

Stk. 3. andre offentlige organisationer eller andre organisationer, der har til opgave at beskytte miljøet;

Stk. 4. andre offentlige organisationer eller andre organisationer, som statsministeren finder passende til opgaven.

Kapitel 2.

Miljøministerens pligter: Strategi til at afhjælpe den nødsituation, som klima, natur og miljø befinder sig i.

§ 1. Strategien til at afhjælpe den nødsituation, som klima, natur og miljø befinder sig i ("strategien"), er et dokument, der beskriver de mål, der skal føre til indfrielsen af målene.

§ 2. Miljøministeren skal–

Stk. 2. udarbejde et udkast til en strategi, som –

- 1) efter ministerens mening vil føre til indfrielse af målene,
- 2) overholder principperne i Kapitel 3, og
- 3) tager hensyn til Borgertingets anbefalinger i henhold til Kapitel 4, i overensstemmelse med Kapitel 5;

Stk. 3. fremlægge det første udkast til en strategi for Folketinget ikke senere end tre måneder efter, at Borgertinget har offentliggjort sin første rapport i henhold til Kapitel 4 § 7; og

Stk. 4. forelægge Folketinget en rapport indeholdende forslag til ændringer af strategien, hvis ministeren mener, at sådanne ændringer er nødvendige for, at målene kan indfris.

§ 3. Udkastet til strategien skal godkendes af Folketinget i overensstemmelse med Kapitel 6.

§ 4. Miljøministeren skal tage alle nødvendige initiativer med henblik på at implementere tiltagene i den strategi eller reviderede strategi, som Folketinget har godkendt.

Kapitel 3.

Principper for udkast til strategi

§ 1. Udkastet til strategien–

Stk. 2. skal beskrive de initiativer, som miljøministeren vil tage med henblik på at reducere Danmarks udledninger i overensstemmelse med Kapitel 2 § 2 Stk. 2, idet der skelnes mellem de udledningsreduktioner, der skal opnås–

- 1) primært ved at reducere den menneskeskabte kilde til drivhusgasudledninger og
- 2) ved aktivt at gendanne og forbedre naturlige klimaløsninger i Danmark, herunder både naturlige og af mennesker ændrede økosystemer som modstandsdygtige kulstofdræn;

Stk. 3. må kun medregne brugen af kulstofbinding ved hjælp af teknologier rettet mod at skabe negative udledninger med henblik på at opnå den reduktion af udledningerne, der kræves i henhold til Kapitel 2 § 2 Stk. 2 for så vidt dette—

- 1) udligner udledninger, der ikke kan elimineres i cement-, stål- og landbrugssektoren,
- 2) kompenserer for Danmarks kumulative historiske udledninger eller
- 3) afbøder enhver overskridelse af den globale gennemsnitlige temperaturstigning på 1,5 grader celsius sammenlignet med førindustrielle niveauer;

Stk. 4. må kun foreslå anvendelsen af teknologier rettet mod negative udledninger i form af kulstofbinding, når udbredelsen af disse ikke fører til kritiske påvirkninger i Danmark og i udlandet, herunder—

- 1) kritiske indvirkninger på habitater med stor biodiversitet, naturlige økosystemer og af mennesker ændrede økosystemer og deres jord,
- 2) kritiske indvirkninger på fødevareproduktion eller vandtilgængelighed, eller
- 3) enhver anden kritisk social eller økologisk indvirkning;

Stk. 5. skal indeholde tiltag med henblik på at sikre, at Danmarks økosystemers mangfoldighed, overflod og sundhedstilstand og de økosystemtjenester, de genererer, forbedres gennem—

- 1) aktiv genopretning og
- 2) minimering af de negative indvirkninger, som indenlandsk forbrug og produktion har på disse systemer;

Stk. 6. skal sikre, at der tages alle nødvendige initiativer, således at indenlandske danske forsyningskæder og forsyningskæder for dansk import—

- 1) minimerer negative indvirkninger på økologiske systemer, herunder blandt andet jord og habitater med stor biodiversitet i udlandet, og
- 2) implementerer betingelser med henblik på at beskytte disse systemers sundhedstilstand og modstandsdygtighed;

Stk. 7. skal—

- 1) tage Danmarks nuværende og historiske rolle i globale udledninger og komparative økonomiske situation som angivet i Parisaftalen i betragtning og
- 2) anvende principperne for international retfærdighed og retfærdighed mellem generationer;

Stk. 8. må ikke uforholdsmæssigt skadeligt påvirke—

- 1) borgere i udsatte områder eller
- 2) personer med beskyttede egenskaber i henhold til kapitel 1 i loven om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet;

Stk. 9. skal indeholde forslag til–

- 1) økonomisk støtte og omskoling til mennesker, der arbejder i emissionsintensive sektorer og industrier, som vil blive negativt påvirket af andre foreslåede tiltag, og
- 2) økonomisk og teknologisk støtte til udviklingslande.

§ 2. Alle tiltag i udkastet til strategien skal indeholde tidsrammer, inden for hvilke alle nødvendige handlinger skal påbegyndes og afsluttes.

Kapitel 4.

Borgerting vedrørende nødsituation for klima, natur og miljø

§ 1. Der skal oprettes et borgerting bestående af et repræsentativt udsnit af den danske befolkning, der skal samarbejde med miljøministeren og anbefale tiltag, der skal indgå i udkastet til en strategi, og anbefale ændringer af denne strategi.

§ 2. Dette borgerting kaldes Borgerting vedrørende nødsituation for klima, natur og miljø ("borgerting").

§ 3. Miljøministeren skal–

Stk. 2. inden for en uge efter denne lovs ikrafttræden udbyde en licitation med henblik på et velrenommeret uafhængigt organs ("det uafhængige organ") varetagelse af funktionerne som beskrevet i § 4;

Stk. 3. inden for otte uger efter denne lovs ikrafttræden udpege det valgte uafhængige organ.

§ 4. Det uafhængige organ skal oprette, indkalde og lede borgertinget.

§ 5. Det uafhængige organ skal–

Stk. 2. påbegynde sit arbejde i overensstemmelse med § 4 straks efter udnævnelsen; og

Stk. 3. indkalde til borgertingets første møde senest fem måneder efter denne lovs ikrafttræden.

§ 6. Borgertinget har til opgave at–

Stk. 2. forholde sig til information leveret af eksperter og andre personer, der har fremlagt materiale for borgertinget;

Stk. 3. drøfte, hvordan målene kan indfris på måder, der er i overensstemmelse med principperne i Kapitel 3;

Stk. 4. vstemme om tiltag, der foreslås til at indgå i strategien;

Stk. 5. stræbe efter at opnå enighed med miljøministeren om strategiens indhold;

Stk. 6. foreslå ændringer af strategien; og

Stk. 7. rapportere til miljøministeren i overensstemmelse med § 7 og § 8.

§ 7. Borgertingets første rapport skal–

Stk. 2. indeholde anbefalinger til tiltag, der skal indgå i strategien i overensstemmelse med principperne i Kapitel 3 og som er blevet vedtaget af mindst 66 procent af borgertingets medlemmer;

Stk. 3. redegøre for grundene til disse anbefalinger; og

Stk. 4. offentliggøres inden for seks måneder efter borgertingets første møde.

§ 8. Borgertinget kan udarbejde yderligere rapporter indeholdende foreslåede ændringer til strategien med henblik på, at målene kan indfris, som–

Stk. 2. skal indeholde anbefalinger til ændringer af strategien i overensstemmelse med principperne i Kapitel 3 og som er blevet vedtaget af mindst 66 procent af borgertingets medlemmer; og

Stk. 3. skal redegøre for grundene til disse anbefalinger.

§ 9. Miljøministeren kan gennem bekendtgørelser udstede bestemmelser om—

Stk. 2. oprettelse og ledelse af borgertinget; og om

Stk. 3. godtgørelse af og udgifter til—

1) medlemmer af borgertinget og

2) indkaldte eksperter og andre personer, der er involveret i borgertinget.

§ 10. Bestemmelser i henhold til denne paragraf kan kun udstedes, hvis et udkast til den bekendtgørelse, de er omfattet af, er blevet fremlagt for og godkendt af Folketinget.

Kapitel 5.

Indhold af udkast til strategi og foreslåede ændringer

§ 1. Miljøministeren skal—

Stk. 2. i udkastet til strategi i henhold til Kapitel 2 § 2 Stk. 3 medtage enhver anbefaling i henhold til Kapitel 4 § 7 Stk. 2 der er en kvalificerende anbefaling; og

Stk. 3. foreslå enhver anbefaling i henhold til Kapitel 4 § 8 Stk. 2 der er en kvalificerende anbefaling om en ændring af strategien.

§ 2. En ”kvalificerende anbefaling” er en anbefaling, som—

Stk. 2. er blevet vedtaget af mere end 80 procent af borgertingets medlemmer; og

Stk. 3. ikke hører ind under den kategori, der er beskrevet i § 5.

§ 3. Miljøministeren skal overveje enhver anbefaling og søge enighed med borgertinget med henblik på at lade enhver anbefaling fra borgertinget indgå i strategien i henhold til Kapitel 4 § 7 Stk. 2 eller Kapitel 4 § 8 Stk. 2 som—

Stk. 2. er blevet vedtaget af mere end 80 procent af borgertingets medlemmer; og

Stk. 3. hører ind den kategori, der er beskrevet i § 5.

§ 4. Miljøministeren skal overveje at lade enhver anden anbefaling fra borgertinget indgå i strategien og forelægge Folketinget en rapport, der forklarer ministerens grunde til at være enig eller uenig med den—

Stk. 2. i tilfælde af en anbefaling i henhold til Kapitel 4 § 7 Stk. 2, senest den dag, hvor udkastet til strategien er fremlagt; og

Stk. 3. i tilfælde af en anbefaling i henhold til Kapitel 4 § 8 Stk. 2, senest en uge efter, at denne anbefaling er afgivet.

§ 5. Kategorien i dette afsnit er en anbefaling, der har som hovedformål—

Stk. 2. at udbetale offentlige midler eller

Stk. 3. at pålægge borgerne omkostninger.

Kapitel 6.

Folketingets godkendelse og ændring af strategien

§ 1. Et tiltag udgør en del af strategien, hvis et beslutningsforslag med en form som formuleret i § 2 vedtages af Folketinget.

§ 2. Formen på et sådant beslutningsforslag lyder: ”Folketinget godkender, at [titel på tiltaget] medtages i Strategien til at afhjælpe den nødsituation, som klima, natur og miljø befinder sig i.”

§ 3. Miljøministeren skal fremsætte et beslutningsforslag med en form som formuleret i § 2 indeholdende teksten til enhver anbefaling i henhold til Kapitel 4 § 7 Stk. 2 som er en kvalificerende anbefaling, i det samme det er praktisk muligt efter at have fremlagt udkastet til strategi i henhold til Kapitel 2 § 2 Stk. 3.

§ 4. Strategien kan ændres, hvis et beslutningsforslag med en form som formuleret i § 5 vedtages af Folketinget.

§ 5. Formen på et sådant beslutningsforslag lyder: ”Folketinget ændrer Strategien til at afhjælpe den nødsituation, som klima, natur og miljø befinder sig i, på følgende måde: [tekst på forslag].”

§ 6. Miljøministeren skal fremsætte et beslutningsforslag med en form som formuleret i § 5 indeholdende teksten til enhver anbefaling i henhold til Kapitel 4 § 8 Stk. 2 der er en kvalificerende anbefaling, så snart det er praktisk muligt, efter at denne anbefaling er fremsat.

Kapitel 7.

Fortolkning

I denne lov betyder følgende ord:

”agroøkosystemer” er rækken af forbindelser og interaktioner mellem jord, klimaer, dyrkede planter, organismer på forskellige trofiske niveauer og grupper af mennesker i landbrugsproduktionsområder;

”Danmarks drivhusgasaftryk” er summen af-

- 1) alle danske territoriale udledninger undtagen dem, der genereres i produktionen af varer og tjenesteydelser, der eksporteres fra Danmark,
- 2) alle forbrugsudledninger, der genereres i udlandet ved produktion og distribution af varer og tjenesteydelser, der importeres til Danmark, og
- 3) alle udledninger fra dansk passagertransport relateret til både personlige og kommercielle passagerrejser uden for dansk territorium, herunder international luftfart, passagerskibsfart og landbaseret transport;

”drivhusgasser” betyder kuldioxid, metan, lattergas, hydrofluorcarboner, perfluorcarboner, svovlhexafluorid og enhver anden gas, der er udpeget som ”en drivhusgas” af Klimarådet;

”førindustrielle niveauer” er den globale gennemsnitstemperatur i perioden 1850-1900;

”habitater med stor biodiversitet” er land- og vandhabitater, hvor der er et stort antal levende arter;

”kapacitet som kulstofdræn” er naturlige reservoirers evne, inklusive skovområder, vådområder, tørveområder og jordbunde, til at absorbere mere kulstof, end de udleder;

”kulstofbinding” er den proces, hvor kulstofdræn fjerner kuldioxid fra atmosfæren;

”menneskeskabte påvirkninger” er direkte og indirekte negative påvirkninger af menneskelige handlinger i relation til vand, jord og biodiversitet;

”menneskeskabt kilde til drivhusgasudledninger” er menneskelige aktiviteter, der fører til udledning af drivhusgasser i atmosfæren;

”naturlige klimaløsninger” er aktiv genopretning og forbedring af både naturlige og af mennesker ændrede økosystemer som modstandsdygtige kulstofdræn, hvilket indbefatter, men ikke er begrænset til, genplantning af skov, bæredygtig brug af jord og genopretning af vådområder, tørvemoser og kystøkosystemer;

”økosystemer” omfatter både naturlige og af mennesker ændrede jord- og vandøkosystemer såsom agroøkosystemer og byøkosystemer.

”Parisaf-talen” er den aftale, som inden for De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer blev vedtaget den 12. december 2015;

”teknologier rettet mod at skabe negative udledninger” indbefatter, men er ikke begrænset til, bioenergi med opsamling og lagring af kuldioxid (CCS) og direkte luftfangst af kuldioxid og lagring, der er blevet uafhængigt vurderet i forhold til kvalitetsstandarder;

”udsatte områder” er områder, hvor mange borgere er udsatte, sådan som dette defineres af regeringen;

”UNFCCC” er De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer vedtaget den 9. maj 1992;

Kapitel 8.

Finansielle bestemmelser

§ 1. Økonomiske midler, som Folketinget tilvejebringer, skal bruges til at betale—
Stk. 2. enhver udgift i henhold til eller i kraft af denne lov og

Stk. 3. enhver forhøjelse, der kan henføres til denne lov, af de beløb, der skal betales i henhold til enhver anden lov.

§ 2. Statsbudgettet skal tilføres midler tilsvarende enhver forhøjelse, der kan henføres til denne lov, af de beløb, der skal betales i henhold til enhver anden lov.

Kapitel 9.

Omfang, påbegyndelse og kort betegnelse

§ 1. Denne lov gælder for hele Danmark.

§ 2. Denne lov træder i kraft på dagen for dens vedtagelse.

§ 3. Denne lov kan omtales som DKN-loven.